

SEURAKUNTA

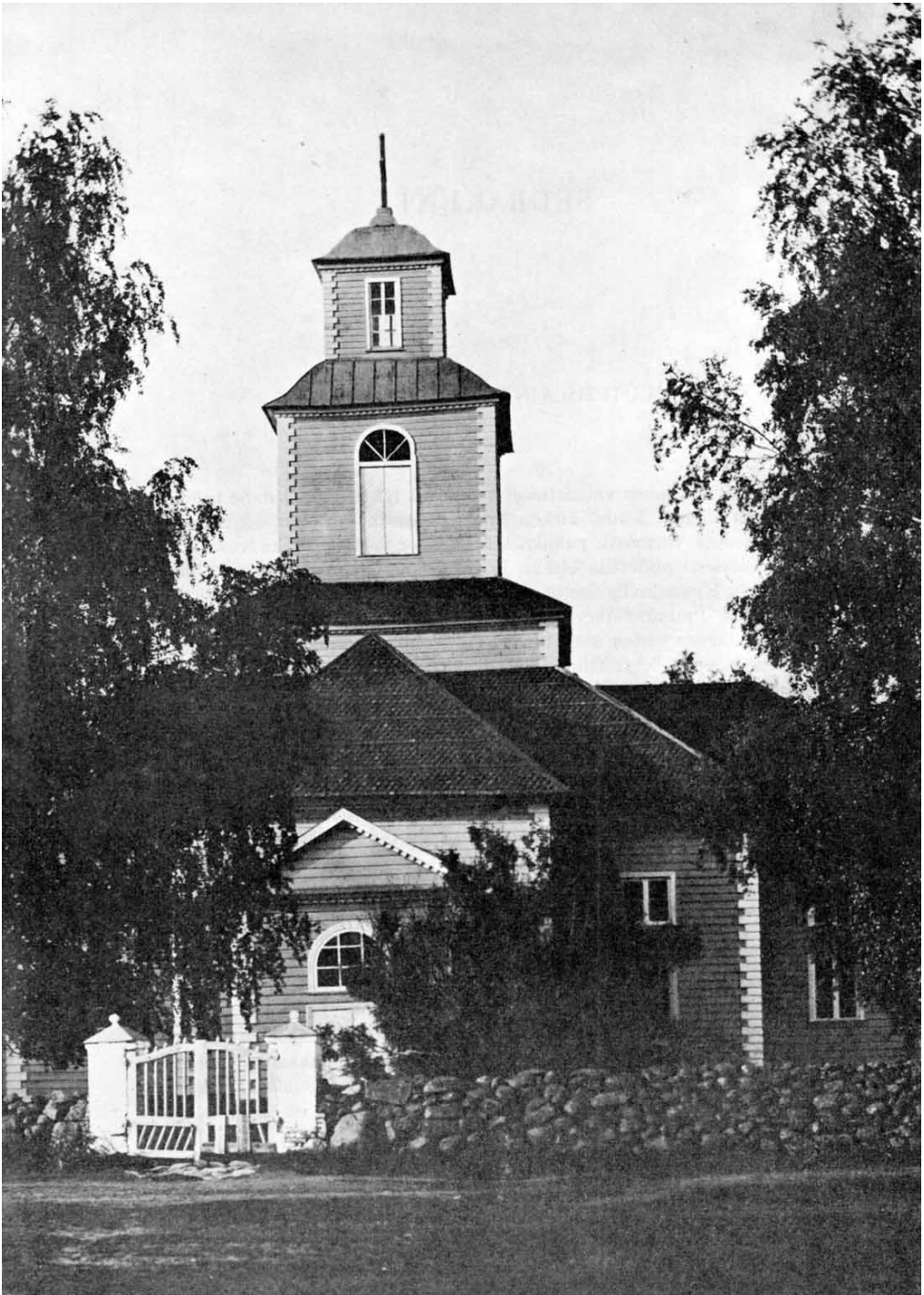
LUTERILAINEN SEURAKUNTA

Kirkot

1600-luvun lopussa valmistunut kirkko jäi lyhytaikaiseksi. Se tuhoutui isovihan aikana. Tiedot kirkon tuhoutumisesta ovat hieman ristiriitaiset. Ei tiedetä varmasti, paloiko kirkko vuonna 1706 vaiko vasta 1710. Todennäköisesti poltettiin kirkko jo ensiksi mainittuna vuonna, sillä silloin tehtiin Kannakselle useita hävitysretkiä. Tarinan mukaan kätkettiin kirkonkellot Puuminanjärveen. Niitä ei sieltä sitten enää myöhemmin löydetty. Järven veden uskottiin kellojen ansiosta muuttuneen taikavoimaiseksi ja vettä käytettiin silmäsairauksissa pesuvetenä!

Uuden kirkon rakentamisestakaan ei ole varmoja tietoja. Sen arvelaan valmistuneen 1728. Se oli puukirkko kuten aikaisempikin ja sijaitsi vanhalla paikalla Kirkkojärven pohjoispuolisella kummulla meidän aikoihimme säilyneen hautausmaan vieressä. Kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin helmikuun 6. päivänä 1757 määrättiin Viipurin konsistorin suorittamassa tarkastuksessa kannettavaksi jokaiselta henkilöltä 5 kopekkaa uuden kirkon rakentamista varten. Mutta kirkkoherra Strandman valitti saman vuoden syyskäräjillä, ettei kukaan tahtonut tätä maksua suorittaa. Talonpojat arvelivat, että heidän mielestään kirkko kestää vielä hyvin parikymmentä vuotta. Kirkkoherra vastasi tähän, että kirkko voi kylläkin olla jonkinlaisessa kunnossa muutaman vuoden, mutta se on pieni, että juhla-aikoina puoli seurakuntaa saa värjötellä sateessa ja pakkasessa, kun läheskään kaikki eivät sovi kirkkoon.¹

Isovihan jälkeinen pieni Herran huone lienee kuitenkin palvellut seurakuntaa lähes sadan vuoden ajan, sillä uusi kirkko rakennettiin vasta vuosina 1822–23. Se sijoitettiin samalla uuteen paikkaan, Varikselan kylään lähelle kappalaisen pappilaa, noin kahden ja puolen kilometrin päähän länteen entisestä kirkosta. Kirkon piirustukset oli laadittu Suomen intendenttikonttorissa. Ne olivat vuonna 1802 Suomeen siirtyneen italialaisen arkkitehdin Charles Bassin suunnittelemat.² Kirkko oli rakennettu puusta ristinmuotoon. Kirkolle antoi juhlavuutta rakennuksen keskiosasta kohoava asteittain kape-neva kolmijaksoinen torni. Tornin huipussa oli suurikokoinen risti. Kirkosta

V. 1918 palanut vanha kirkko

*Vanhan kirkon kuori.
Valok. Kansallismuseo.*

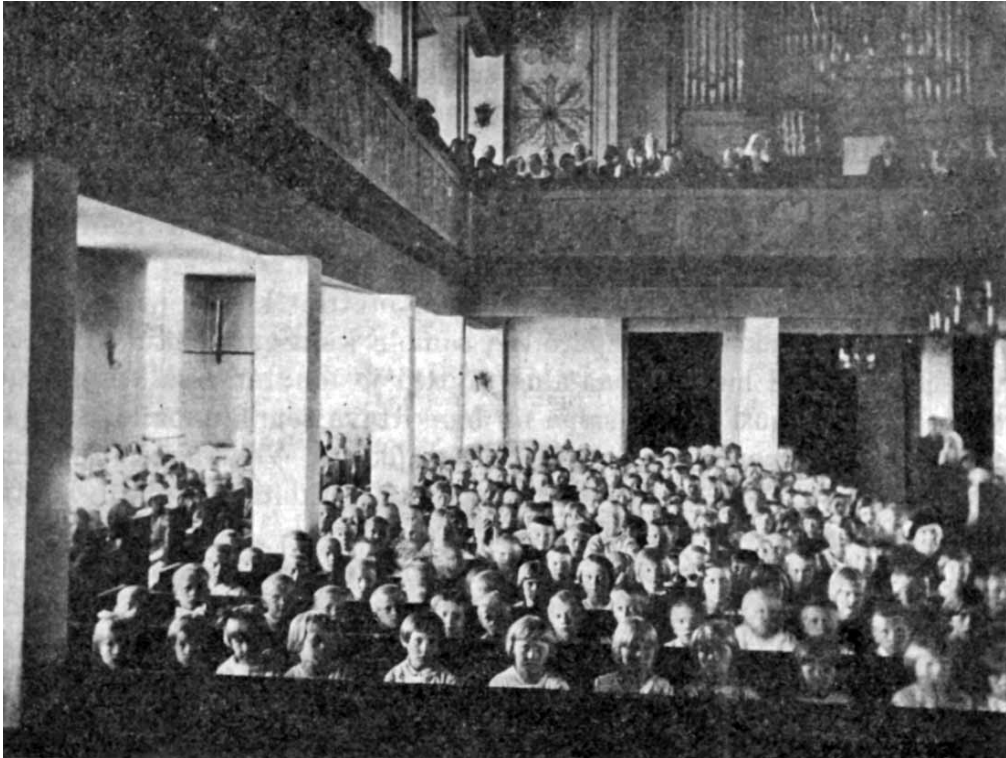
*Vanhan kirkon urkugarvi.
Valok. Kansallismuseo.*

puuttuivat lämmityslaitteet; vain sakaristo oli lämmitettävä. Tämä oli tietysti melkoinen epäkohta varsinkin talvisaikaan. Vuonna 1900 saatiin kirkkoon 16-äänikertaiset A. Jurvan valmistamat urut. Altaritaulun, joka esitti »Kristuksen taivaaseen astumista», lahjoitti kirkkoon Sumpulan hovin omistaja Alexander Fock. Taulu oli ostettu Venäjältä. Vuonna 1854 rakennettiin kirkon viereen kellotapuli. Tämäkin kirkko palveli Raudun seurakuntaa lähes sata vuotta. Vapaussodan aikana keväällä 1918 kirkko tuhoutui vihollisen tykkitulessa.

Kirkon menetyksen jälkeen pidettiin jumalanpalvelukset seuraavien vuosien aikana kirkon läheisyydessä sijainnassa pitäjätuvassa, jota tarvittavien tilojen saamiseksi melkoisesti laajennettiin. Vuosina 1925–26 rakennettiin jälleen uusi kirkko pitäjään entisen kirkon paikalle. Piirustukset laati arkkitehti B. Mohell. Kirkko tehtiin punaisesta tiilestä. Se oli suunnikkaan muotoinen ja kolmilaiivainen. Sivulaivojen ja länsipäädyn kohdalle oli rakennettu lehterit. Urut oli sijoitettu länsipäättyyn pääoven yläpuolelle. Parvekkeiden

Raudun viimeinen kirkko

Koululaisten jumalanpalvelus uudessa kirkossa.

etusivut oli maalauksin somistettu. Kirkko oli jonkinverran pienempi kuin aikaisempi puukirkko, mutta tyydytti kuitenkin tavallisina pyhinä hyvin seurakunnan tarpeet. Kirkkorakennuksessa oli lisäksi tilava seurakuntasali sekä tarvittavat kellaritilat. Kellot oli sijoitettu pääoven kohdalle rakennettuun torniosaan, joka kohosi vain vähän kirkonkaton yläpuolelle.

Seurakuntalaiset olivat tyytyväisiä saadessaan siirtyä ahtaasta pitäjäntuvasta uuteen ajanmukaiseen Herran huoneeseen, mutta ilo uudesta kirkosta jäi nytkin lyhytaikaiseksi. Uusi kirkko sai sekin jakaa useimpien edeltäjiensä kohtalon: talvisodan alkuvaiheessa 1939 se tuhoutui. Raudun kirkkojen historia on ollut rajapitäjän karua ja kovaa historiaa.

Jatkosodan aikana vuonna 1942 seurakunta rakennutti Mustilanmäen pappilan entisen työntekijäin asunnon paikalle tilapäisen kirkko- ja pappilarakennuksen. Sen toisessa päässä oli kirkkoherran asunto ja toisessa päässä iso sali, jota käytettiin väliaikaisena kirkkona. Tämä kirkko oli käytössä kevääseen 1944 asti.

Hautausmaa

Vanhin luterilainen hautausmaa sijaitsi kirkon ja kirkkoherran pappilan vieressä Kirkkojärven pohjoisrannalla kohoavalla kumpareella. Se oli kiviaidan ympäröimä. Matalat nurmeltuneet hautakummut kertoivat enää jälkipolville siellä lepäävistä rautulaisista. Jäljellä oli kuitenkin vielä 1930-luvulle asti pari kivistä hakattua vallasperheiden hautamuistomerkkiä. Ne olivat taotun rauta-aidan ympäröimiä.

Kun kirkko rakennettiin Varikselaan, otettiin kirkon ympäristö uudeksi hautausmaaksi. Se ympäröitiin samoin kuin entinenkin kiviaidalla. Suhteellisen pieni hautausmaa-alue täyttyi jo muutamassa vuosikymmenessä ja jälleen uusi hautausmaa oli hankittava seurakunnalle. Se saatiin sopivalta hiekkakankaalta, Tikatsun petäjiköstä, Vehmaisten tien länsipuolelta noin neljän sadan metrin päästä kirkolta. Tätäkin hautausmaata laajennettiin jo 1920-luvun alkupuolella.

Vapaussodan sankaripatsas

Hautausmaiden järjestelmälliseen hoitoon alettiin kiinnittää huomiota vasta verraten myöhään. 1930-luvun alkupuolella teetettiin hautausmaasta kartta ja hautausmaa jaettiin käytävillä säännöllisiin osastoihin ja niiden väliset käytävät kunnostettiin asianmukaisesti. Niin ikään huolehdittiin koristeistuksista.

Yksityisiä hautoja on aina hoidettu eri tavoin, mutta nyt pyrittiin saamaan koko hautausmaa hyvään kuntoon ja sen takia kunnostettiin joka kesä käytävät ja hautapaikat. Heinäkuun ensimmäisenä sunnuntaina vietettiin erityistä hautausmaajuhlaa ja siihen mennessä oli siistimistyöt suoritettava.

Vapaussodassa kaatuneet sankarivainajat haudattiin uudelle hautausmaalle pääportin viereen. Toukokuun 16. päivänä 1921 paljastettiin haudalle pystytetty taiteilija Ilmari Virkkalan suunnittelema ja Oy Granitin valmistama muistomerkki. Patsas oli harmaata graniittia ja esitti polvistuneessa asennossa olevaa miestä, joka oikeassa alaspäin ojennetussa kädessään piti lyhyttä suoraa miekkaa ja nojasi vasemmalla kädellään edessään olevaan Karjalan vaakunakilpeen. Patsaan nelikulmaiseen jalustaan oli hakattu sankarivainajien nimet sekä seuraavat runosäkeet:

»Raudun sankarit
rajavartijat Suomen
kaatuneet Karjalan
kilpeä kantain
Isänmaan eestä
1918»

Viimeisissä sodissamme kaatuneet eivät saaneet yhteistä leposijaa. Heistä vain jotkut lepäävät kotiseurakuntansa pyhässä maassa uudella hautausmaalla. Suurin osa heistä on tullut siunatuiksi eri seurakuntien hautausmaille ympäri eteläisen Suomen.

Pappilat

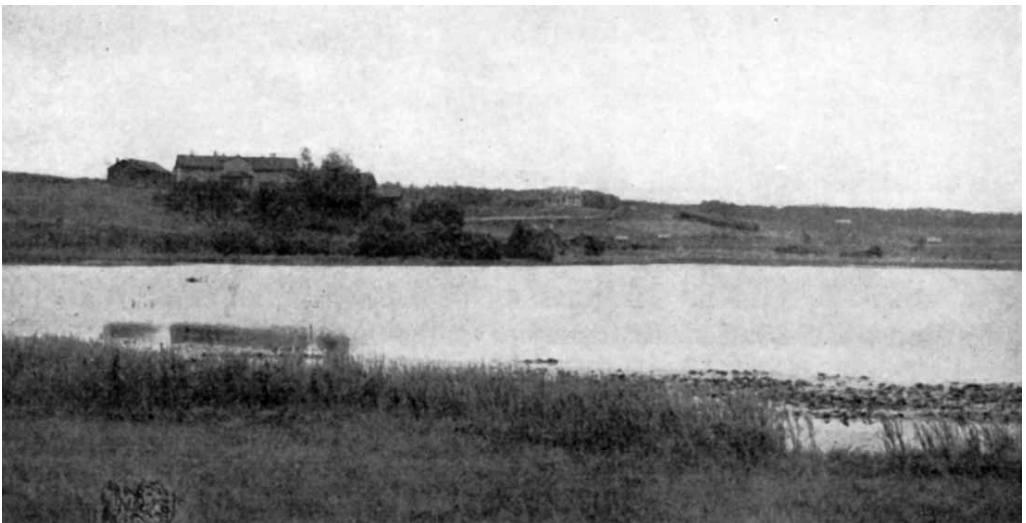
Kun elämä isovihan päivinä alkoi uudelleen viritä Raudussa, sai seurakunnan kirkkoherra lukuisten seurakuntalaistensa tavoin itse ryhtyä hankkimaan kattoa pänsä päälle. Omin ponnistuksin saikin kirkkoherra Henrik Schytenius rakennetuksi itselleen pappilan, mutta aikanaan hän sitten vaati seurakuntalaisia korvaamaan hänelle tästä aiheutuneet menot. Talvikäräjillä 1749 hän esitti laskelman, jonka mukaan hän oli vuodesta 1715 vuoden 1748 loppuun käyttänyt pappilan rakentamiseen ja korjaamiseen kaikkiaan 50

ruplaa 34 kopekkaa sekä 1 tynnyrin 24 kappaa ruista ja 16 kappaa ohraa. Käräjillä todettiin, että seurakuntalaiset eivät ropotin, kruunun ajojen ja muiden rasitusten vuoksi olleet kyenneet aikanaan huolehtimaan pappilan rakentamisesta. Kaikki asianomaiset velvoitettiin nyt maksamaan kirkkoherralle hänelle kuuluva hyvitys laskelman mukaisesti.³

Muutaman vuoden kuluttua oli pappilan ränsistyneet rakennukset uusittava. Talvella 1756–57 oli tehty päätös pappilan uudelleen rakentamisesta, mutta seuraavana syksynä kirkkoherra Strandman valitti, että suuri osa seurakuntalaisista oli jättänyt osuutensa suorittamatta. Sakon uhalla velvoitettiin nyt velvollisuutensa laiminlyöneet saapumaan töihin. Ennen talven tuloa oli rakennustyöt suoritettava. Työstä pois jäävät saivat 4 paria raippoja.⁴

Pitäjäntupaa ei Raudussa ollut vielä 1700-luvun puolivälin tienoilla. Kirkkoherra oli luvannut sen takia, että seurakuntalaiset saivat lämmitellä pappilan leivintuvassa, jos toivat hänelle vuosittain kuorman puita talolta. Hän sai kuitenkin todeta, että vain ani harvat täyttivät tämän velvollisuuden. Kun kirkkoherra Strandman valitti tästä oikeudessa, määräsi kihlakunnanoikeus maksamaan kirkkoherralle korvausta 5 kopekkaa, jollei puukuormaa tuotaisi.⁵

Raudun viimeinen kirkkoherranpappila oli 1800-luvulta. Se sijaitsi entisten pappiloiden paikalla välittömästi vanhan hautausmaan vieressä. Rakennukset oli sijoitettu neliönmuotoisen pihan ympärille, yksikerroksinen, puhdaspiirteinen päärakennus järvenpuoleiselle sivustalle. Vastakkaisella sivustalla oli

Vanha kirkkoherran pappila Kirkkojärven rannalla.

Entinen kappalaisen, viimeinen kirkkoherran pappila.

navettarakennus ja muilla sivustoilla olivat väentuvat ja kalustovajat. Kaivo oli pihapiirin keskellä. Puutarha oli päärakennuksen ja järven välisellä alueella. Järven rannassa oli sauna ja maantien varressa, vanhan hautausmaan laidassa, riihirakennus. Päärakennuksessa oli kirkkoherran kanslia sekä yhdeksän huonetta ja keittiö. Kirkkoherran pappila myytiin kunnalle 1936, kuten toisessa yhteydessä on mainittu.

Mustilanmäki, kappalaisen pappila, oli vielä vuoden 1728 revisionia suoritettaessa täysin autiona. Pappilaan oli kuulunut 1 1/3 aateria maata, mutta revisionissa aateriluku vähennettiin 1:ksi. Kappalaisen pappilan maihin kuului lisäksi 1/3 aaterin suuruinen ratsumies Maunon autiotila.

Todennäköisesti on kappalaisen pappilakin isovihan jälkeen rakennettu, mutta 1760-luvun alkupuolella päätettiin pappila kirkkoneuvoston päätöksen mukaan korjata. Kun oli suoritettu rakennusten tarkastus, oli todettu päärakennuksen olleen niin huonossa kunnossa, ettei siinä enää ilman hengenvaaraa voinut asua. Leivintupa oli jo pöngitetty, jottei se olisi kokonaan sortunut. Kovin suurta kiirettä ei siis ainakaan oltu pidetty rakennusten kunnostamisessa. Nyt veloitettiin seurakuntalaiset suorittamaan rakennustyöt heti. Kaikkein ensimmäiseksi oli rakennettava leivintupa ja asuinrakennus. Viimeksi mainitussa piti olla sali, kaksi kamaria ja keittiö.⁶

Uusi kappalaisen pappila rakennettiin 1800-luvun loppupuolella. Kun se sijaitsi vain noin 600 metrin päässä kirkosta, tehtiin siitä kirkkoherran pappila, sen jälkeen kun kappalaisen virka 1925 lakkautettiin.

Papiston palkkaus

Papiston palkkaus oli välittömästi isovihan jälkeen satunnaisesti järjestetty. Vuonna 1739 oikeuskollegin esityksestä senaatti antoi päätöksen, jonka mukaan pappien saatavat piti järjestää Ruotsin vallan aikaiselle kannalle. Vuonna 1766 hallitus vaati tarkat tiedot pappien silloisista palkkaeduista.

Raudussa kirkkoherra Johan Strandman ilmoitti kihlakunnanoikeudessa helmikuun 17. päivänä 1757, että hän oli sopinut pitäjän vanhempien miesten kanssa siitä, että hänelle maksetaan papinmaksut vanhastaan vallinneen tavan mukaan. Nämä maksut olivat seuraavat: jokaiselta talolta maksettiin vuosittain 5 kappa ruista, 5 kappa ohraa, 5 kappa kauraa, kaksi leipää, naula voita jokaisesta lehmästä, naula villoja tai 5 kopekkaa rahaa, vähän humaloita, paisti, pellavia ja hamppua sekä jonkinverran papuja ja herneitä, missä niitä viljellään. Keväällä katekismuskuulustelujen yhteydessä annettiin siemeneksi tilan ja varallisuuden mukaan muutama kapp ruista, ohraa tai kauraa. mutta jos kenellä ei ollut, ei sitä saanut myöhemminkään periä. Kesällä antoivat muutaman munan ne, joilla oli kanoja, ja talvella joulun aikaan tuotiin kuorma puita, kun pitäjäntupaa ei ollut ja seurakuntalaiset kirkkomatkoillaan lämmittelivät pappilassa. Papillisista toimituksista maksettiin erikseen. Niinpä suoritettiin kuulutuksesta 4 ja vihkimisestä 16 kopekkaa. Jos pappi teki matkan sairaan luokse omalla hevosella, oli maksettava 20 kopekkaa tai 8 kappa ruista tai lammas. Isännän tai emännän hautaamisesta annettiin lehmä, jos talossa oli vähintään kuusi nautaa; vähävaraisemat maksoivat sopimuksen mukaan. Muiden nuorempien ripillä käyneiden perheenjäsenten hautaamisesta maksettiin 32 ja vihittyjen poikien ja vävyjen sekä torpparien hautaamisesta 64 kopekkaa. Varattomilta oli maksu puolet edellä mainituista. Lapsen kastamisesta maksettiin 4 ja ripille pääsystä 8 kopekkaa.

Joka savulta oli suoritettava yksi päivätyö. Itsellisten oli tehtävä kolme työpäivää, jos olivat omassa ruoassa, mutta kuusi, jos saivat ruoan pappilasta.

Kappalainen sai joka talolta 4 kappa ruista, 4 kappa ohraa ja 4 kappa kauraa, 2 leipää, paistin, villoja, voita sekä papuja että herneitä. Talonpojat suorittivat yhden työpäivän, itselliset kaksi pappilan ruoassa.⁷

Lukkarit saivat yleensä kappan rukiita, kauraa ja ohria joka talolta.⁸

Papin saatavien kokoaminen ei käynyt ilman vaivaa ja silloin tällöin tuli erimielisyyksiä maksutavastakin. Talvella 1758 kirkkoherra Strandman valitti, että monet maksoivat papinmaksunsa huonosti. Puita oli tuotu vain 15 talosta! Kymmenkunta vuotta myöhemmin hän vaati kihlakunnanoikeudessa, että maksut oli suoritettava ruokakunnittain, mutta oikeus katsoi, ettei tällaista maksutapaa voitu pitää lainmukaisena. Vain varakkaimmat talot olivat suorittaneet sillä tavoin maksunsa vapaaehtoisesti. Ruokakunnittain kannettuina olisivat kirkkoherran tulot kasvaneet huomattavasti, sillä samassa talossa saattoi olla kaksi tai kolmekin ruokakuntaa.⁹

Papeille maksettavista luontoissuorituksista luovuttiin ja siirryttiin rahana maksettavaan palkkaan kirkkoherra Järveläisen kuoleman jälkeen 1922.

Papisto

Aikaisemmin mainittu Johan Thoranius on todennäköisesti toiminut Raudun kirkkoherrana vuoteen 1705 tai mahdollisesti vuoteen 1706 asti. Ennen Rautuun tuloaan hän oli toiminut Muolaan kappalaisena.

Rautu on Thoraniuksen jälkeen ollut jonkin aikaa ilman vakinaista sielunpaimenta. Virkaa on hoitanut sitten Liperin kappalaisen poika Henrik Schyttenius. Hän pakeni sodan jatkuessa Liperiin, mutta joutui siellä vangiksi ja tuotiin Käkisalmeen. Vapauduttuaan hän toimi Raudun kirkkoherrana erään tiedon mukaan vuodesta 1724 lähtien, mutta eräistä asiakirjoista selviää, että hän on ollut virassa ainakin vuodesta 1715 lukien. Erään maanomistusta koskevan riitajutun yhteydessä sanotaan Schytteniuksen olleen Raudussa jo yli kolmekymmentä vuotta ja itse hän esitti suorittaneensa rakennus- ja korjaustöitä omalla kustannuksellaan vuodesta 1715. Schyttenius kuoli 1752.¹⁰

Schytteniuksen seuraajan Johan Fredrik Pomoellin virkakausi jäi aivan lyhyeksi. Hän otti viran hoitoonsa heinäkuussa 1754, mutta kuoli jo seuraavana vuonna. Hän oli aikaisemmin toiminut Viipurissa koulun opettajana sekä Parikkalassa kappalaisena. Pyhäjärven kirkkoherran poika Johan Strandman tuli kirkkoherraksi joulukuussa 1755 ja hoiti virkaa kuolemaansa asti vuoden 1782 lokakuuhun. Hän hankki omistukseensa kirkkoherran virkatalon lisäksi Raudunkylästä talon numero 9. Seurakunnan kappalaisena vuodesta 1771 toiminut varapastori Anders Hasselström hoiti ensin virkaatekevänä ja vuodesta 1785 vakinaisena kirkkoherran virkaa, mutta hän kuoli kuitenkin kohta vakinaisen nimityksen saatuaan (1785).

Vuonna 1788 astui kirkkoherran virkaan maisteri Kristian Schvindt. Hän oli syntynyt 23.2.1747 ja maisteriksi valmistuttuaan toiminut opettajan tehtä-

vissä puolisentoista vuosikymmentä. Papiksi hänet vihittiin 1788. Hän kuoli 1801. Schvindtin seuraajan Jakob Schroederin virkakausi supistui vuosiin 1802–03. Schroeder oli syntynyt 1772 ja vihitty papiksi kaksikymmentävuotiaana 1792. Raudusta hän siirtyi kirkkoherraksi Viipuriin.

Kirkkoherraksi valittiin nyt oman pitäjän kappalainen Jakob Åkerstedt. Åkerstedt oli Kaukolan kappalaisen poika ja oli syntynyt 25.3.1757 sekä vihitty papiksi 1780. Hän toimi ensin opettajana ja nimitettiin Raudun kappalaiseksi 1792. Åkerstedt sai 1788 varapastorin ja 1817 rovastin arvonimen. Åkerstedt kuoli 26.9.1827. Vilhelm Löfberg, jonka isä oli Lappeenrannan kirkkoherra, tuli Åkerstedtin seuraajaksi 1828. Löfberg oli syntynyt 24.4.1793 ja vihitty papiksi 1817. Ennen Rautuun tuloaan hän oli toiminut sekä opettajantehtävissä että ylimääräisenä pappina Virolahdella ja Joutsenossa. Hän kuoli Raudussa 3.11.1836.

Fredrik Peronius valittiin seuraavana vuonna kirkkoherraksi ja hän tuli virkaansa 1839. Peronius oli syntynyt 21.8.1781 ja vihitty papiksi 1800. Hän oli toiminut ylimääräisenä pappina Johanneksessa 1800–05 ja Kaukolan kappalaisena 1805–39. Hän kuoli 2.4.1843. Elimäen kappalainen Adolf Lyra, joka valittiin Peroniuksen jälkeen kirkkoherran virkaan, ei ennättänyt ottaa vastaanakaan uutta tehtäväänsä, sillä hän kuoli ennen määrättyä virkaanastumispäivää 1845.

Säämingissä, Iisalmessa ja Kuopiossa pappina toiminut Jakob Zitting toimi Raudun kirkkoherrana 1847–1864. Hän oli syntynyt Karttulassa kappalaisen poikana 2.1.1812 ja oli vihitty papiksi 1834. Hän sai varapastorin arvon 1840 ja rovastin arvon 1856. Hän kuoli Raudussa 1.6.1864. Johanneksen kirkkoherra Anders Gustaf Hahl valittiin Rautuun 1865 ja hän toimi kirkkoherrana 1867–81. Hän oli syntynyt 25.1.1818 ja vihitty papiksi 1842. Hän oli aikaisemmin toiminut virkaa tekevänä kappalaisena, armovuoden saarnaajana sekä kirkkoherran sijaisena Porvoossa, Mäntyharjulla ja Lappeenrannassa. Varapastorin arvon hän oli saanut 1852. Raudusta hän siirtyi Antrean kirkkoherraksi 1881, mutta kuoli uudessa toimipaikassaan jo seuraavana vuonna 15.10.1882. Karl Vilén toimi kirkkoherrana 1882–92. Hän oli syntynyt 12.11.1842 ja vihitty papiksi 1865. Hän oli toiminut ylimääräisenä pappina Mäntyharjulla sekä sen jälkeen Jämsässä kirkkoherran apulaisena ja sijaisena 1865–69 sekä Korpilahdella 1869–71 ja Lammin kappalaisena 1871–82. Raudusta hän siirtyi 1892 Valkealan kirkkoherraksi.

Viléninä seurasi kirkkoherrana Adam Järveläinen 1893–1922. Järveläinen oli syntynyt 13.5.1849 ja vihitty papiksi 1876. Hän oli ollut ylimääräisenä pappina Porvoossa 1876–77, Lappeenrannassa 1878 ja Iitissä 1878–83 sekä Vehkalahden kappalaisena 1883–93. Kirkkoherra Järveläinen oli seurakunnan esipaimenena lähes kolme vuosikymmentä. Hän kuoli 3. 6. 1922.

Kirkkoherra Adam Järveläinen.

Kirkkoherra Paavo Ismael Salo.

Yli kolmesatavuotisen Raudun luterilaisen seurakunnan kirkkoherrojen sarjan päättää seurakunnan viimeisenä vakinaisena kirkkoherrana Paavo Ismael Salo. Hän ennätti hoitaa seurakunnan esipaimenen virkaa tasan kaksi vuosikymmentä 1924–44. Hänen virkakautensa viimeisinä viitenä vuotena seurakunta joutui sodan takia jättämään kotinsa ja kirkkonsa sekä siirtymään kokonaan uusille asuinsijoille. Kirkkoherra Salo, joka 1940 oli saanut rovas-tin arvon, muutti 1.5.1944 Tammelan kirkkoherraksi.

Isovihan alkuvuosien aikainen kappalainen Anders Strandenius mainitaan vielä 1705. Varmaa tietoa siitä, milloin hänen virkakautensa päättyi tai milloin hän joutui jättämään seurakuntansa, ei ole. Isovihan jälkeen saatiin uusi kappalainen Georg Christierni Avenarius vuonna 1731. Hän palveli seurakuntaa kymmenen vuotta eli vuoteen 1741. Häntä seurasivat Johannes Åkerblom 1742–46, Karl Molander 1746–69, Anders Hasselström 1771–85, Jakob Johan Fabritius 1786–92, aikaisemmin mainittu Jakob Åkerstedt 1792–1804, Anders Johan Hasselström 1804–54, Karl Johan Antell 1858–76, Frans Karl Otto Vilhelm Vinter 1879–97, Joel Siikanen 1900–07, Erland Pispala 1907–13, Akseli Kytö 1914–20 ja Vihtori Heinikainen 1922–25. Vuonna 1925 seurakunta säästäväisyyssyistä lakkautti kappalaisen viran. Viran lak-kauttaminen tapahtui juuri kolmesataa vuotta sen jälkeen, kun Raudun ensimmäinen luterilainen pappi aikakirjoissa mainitaan. Taloudellisesti pal-jon vaikeimpinakin aikoina oli seurakunnassa ollut kaksi vakinaista pappia.

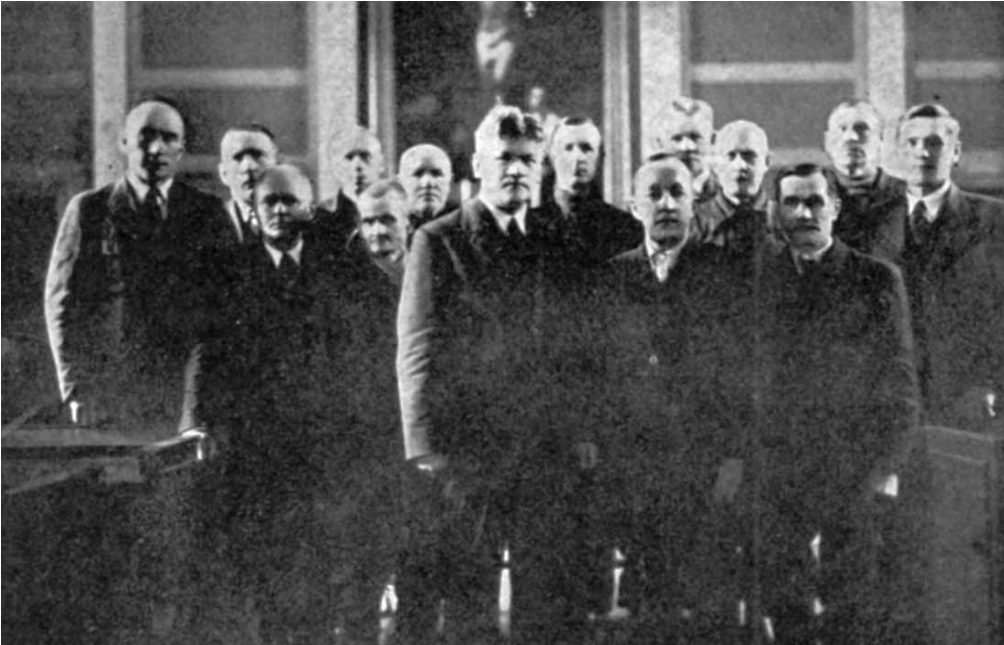
Ylimääräisinä pappeina ovat seurakunnassa toimineet 1800-luvun alusta lukien seuraavat pappismiehet: Anders Johan Hasselström armovuoden saarnaajana 1803–04, Bernhard Henrik Hasselström kirkkoherran apulaisena 1806–26, Karl Grölm armovuoden saarnaajana 1827–30, Karl Gustaf Parén samoin 1836–38, Karl Alfred Nystén 1838–39, Per Mauritz Forsblom 1843–45, Gustaf Bäckström 1845–47, Vilhelm Viktor Peronius kappalaisen apulaisena 1848, Filemon Dahl samoin 1849, Gustaf Emanuel Björhn virkaa toimittavana kappalaisena 1850–58, Karl Johan Johansson samoin 1863–66, Felix Fritjof Relander kirkkoherran sijaisena 1864–67, Karl Fredrik Vilhelm Forstén kappalaisen sijaisena 1867, Karl Anton Emerik Antell kappalaisen apulaisena 1871–79, Konstantin Helén virkaa toimittavana kirkkoherrana 1892–93, Vihtori Heinikainen 1922–24, Paavo Ismael Salo 1920. A. E. J. Tani 1920–22 ja J. A. Kuusisto 1922.

Siirtolaisuuden aikana rovasti Salon jälkeen toimi virkaa toimittavana kirkkoherrana 1.5.1944–1.2.1947 pastori Viljo Kalervo Liukkonen. Kirkkoherranvirasto oli silloin sijoitettuna Pieksämäelle. Tuomiokapitulin notaari, pastori Heimo K. K. Kortnesniemi vastasi sitten tehtävien hoidosta seurakunnan lopettamiseen asti. Kirkkoherran virasto oli silloin Mikkeliissä. Raudun seurakunnan historia päättyi vuoden 1949 lopussa. Joulukuun 26 päivänä 1949 pidettiin Mikkeliissä seurakunnan toiminnan lopettamisen muistotilaisuus.¹¹

Luottamusmiehet ja toimihenkilöt

1700-luvun alkupuolella mainitaan pitäjän lukkarina Matti Lemmitty tai Lemmetti ja saman vuosisadan puolivälissä hänen poikansa Antti. He olivat kotoisin Sumpulan kylästä. 1800-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä toimi lukkarina Aatami Kähäri Vakkilasta sekä vuosisadan lopussa ja vielä tämän vuosisadan alkuvuosina Mikkeli Ryypö. Kun kirkkoon oli vuosisadan vaihteessa hankittu urut, sai Ryypö apulaisekseen, urkuriksi, Juho Heikki Kososen, jolle sitten siirtyivät veisuunjohtajankin tehtävät. Kanttori-urkuri Kosonen suoritti pitkän ja ansiokkaan päivätyön kotipitäjässään. Hänen aikanaan toimi seurakunnassa myös kirkkokuoro. Kosonen sai director cantus -arvonimen. Häntä käytettiin monissa erilaisissa tehtävissä seurakuntatyön ohessa. Vuosina 1919–20 toimi kanttoriurkurina Yrjö Marjokorpi.

Muista seurakunnan viimeaikaisista toimihenkilöistä mainittakoon vielä niin ikään pitkän päivätyön suorittanut suntio Samuli Valkonen. Aikaisemmin suntion tehtävät oli hoitanut kirkonisännöitsijä eli kirkkoväärti. Kirkonisännöitsijöinä toimivat viime vuosisadan loppupuolelta lähtien Juho Mentu,

Viimeinen kirkkovaltuusto

Vasemmalta A. Pulakka, M. Pulakka, J. H. Kosonen, M. Loponen, J. Ihalainen, A. Siitonen, P. I. Salo, H. Ihalainen, R. Heinonen, M. Partanen, J. Pehkonen, J. Koskinen, M. Lius ja V. Pietiäinen.

Tuomas Kuparinen sekä vuodesta 1925 lukien Matti Kiesiläinen, vuodesta 1935 Albert Pulakka ja viimeksi vuodesta 1944 alkaen seurakunnan lopettamiseen asti Armas Loponen.

Seurakuntasisarina toimivat itsenäisyyden aikana Helmi Virolainen, Maria Kojo ja Martta Tukiainen.

Raudun viimeiseen kirkkovaltuustoon kuuluivat kirkkoherra P. I. Salo puheenjohtajana sekä jäseninä maanviljelijät Ville Ap. Pietiäinen, Jalmari Koskinen, Jalmari Pehkonen, Hannes Ihalainen, Antti Siitonen, Juho Ihalainen, Matti Loponen, Albert Pulakka ja Matti Pulakka sekä liikerniehet Mikko Lius ja Matti Partanen, kunnankirjuri Reino Heinonen ja kanttori J. H. Kosonen.

Kirkkohallintokunnan jäseninä olivat vv. 1930–39 Juho Kerminen, Albert Pulakka, Antti Ihalainen, Ville Jp. Pietiäinen ja Hannes Ihalainen.

Talvisodan jälkeen seurakunnan asioista huolehti kirkkohoitokunta, jonka puheenjohtajana oli seurakunnan kirkkoherra sekä jäseninä Juho Kerminen, J. H. Kosonen ja Matti Partanen, myöhemmin myös Albert Pulakka.¹²

Dir. cant. J. H. Kosonen.

Suntio Samuli Valkonen

Kristillinen elämä

Vanhan Suomen pappien viranhoitoa sekä seurakuntalaisten siveellistä tilaa ja lukutaidottomuutta on yleensä ankarasti moitittu ja monissa tapauksissa syytöksillä on vankka pohjansa, mutta näyttää toisaalta siltä, että tässä yksipuolisuudessa on menty tarpeettoman pitkälle. On selvää, että sota tuhosi paljon siitä seurakunnallisesta rakennustyöstä, mitä itäisellä Kannaksellakin oli jo 1600-luvulla tehty. Useissa seurakunnissa ei pitkään aikaan ollut pappeja ja läheskään aina ei myöhemminkään ollut kovin suurta valinnan varaa. Koulutuksensa Vanhan Suomen papit saivat yleensä Turun yliopistossa.

Viipurin konsistori, jonka alaisuuteen Rautu kuului, näyttää ainakin jo ennen 1700-luvun puoliväliä pyrkineen kaikin käytettävinsä olevin keinoin taistelemaan vallitsevia epäkohtia vastaan. Keisarinna Elisabetin (1740–52) aikana hiippakunta jaettiin neljään rovastikuntaan. Itäisen Kannaksen pitäjät Raudusta Hiitolaan asti kuuluivat Karjalan eteläiseen rovastikuntaan, joka vuonna 1750 sai esimiehekseen, kontrahtirovastiksi erinomaisen kykenevän ja tarmokkaan Hiitolan kirkkoherran Johan Deutschin (1707–74). Tarkastuksia pidettiin seurakunnissa sekä konsistorin että kontrahtirovastin toimesta ja esiintyneisiin epäkohtiin tartuttiin ripein sekä kovinkin ottein, missä niitä esiintyi.

Deutsch vaati sekä tarkastuksissa että kiertokirjeissään rovastikuntansa papistoa elämään nuhteettomasti ja tekemään uskossa työtään. Kristillisen elämän edistämiseksi hän kehotti pappeja pitämään katekismussaarnoja, lukukinkereitä ja rippikoulua. Lasten kummejakin oli kuulusteltava kristinopin taidossa. Hän painatti katekismuksia sekä aapiskirjoja Turussa ja Saksassa sekä antoi pappien levittää niitä halvasta hinnasta seurakuntalaisille. Köyhille ja orvoille oli kirjoja jaettava ilmaiseksi kirkonkassojen kustannuksella. Erään viipurilaisen kirjakauppiaan valituksen johdosta Deutschilta sitten kiellettiin tämä kirjojen levittäminen.

Viipurin konsistori antoi kiertokirjeessään 18.6.1791 vakavan nuhteen ja varoituksen kaikille papeille, jotka harjoittivat juoppoutta. Konsistori kielsi myöskin papeilta pappisvalaan vedoten viinanpolton kokonaan, mihin heillä, kuten muullakin väestöllä muuten oli oikeus. Jo aikaisemminkin oli taisteltu juoppoutta vastaan. Raudussa suoritettussa tarkastuksessa 1754 oli nimismies J. Merliniä ja useita muita kirkon luona asuvia käsketty lopettamaan kapa-koitseminen sunnuntaisin, jos tahtovat välttää siitä määrättyä rangaistusta.

Deutsch määräsi, että rippikoulua oli pidettävä vähintään kaksi viikkoa. Kouluun tulevan piti osata lukea sekä taitaa ulkoa Lutherin vähästä katekismuksesta kuusi pääkappaletta. Sopiva rippikouluikä oli 15 vuotta. Vuosisadan puolivälin jälkeen on rovastikunnassa aloitettu kylänlukustenkin pitäminen, sillä vuosisadan loppupuolella ei mainita minkäänlaisia säännöttömyyksiä tässä suhteessa. Deutschin aikana perustettiin myös pitäjän- eli kiertokouluja, joissa tavallisesti oli opettajana pitäjän koulumestari. Köyhimmissä seurakunnissa opetti seurakunnan lukkari tai suntio lukutaitoa kahdeksan viikon ajan ennen pääsiäistä. Oikeuskollegi määräsi 15.1.1781, että jokaisessa pitäjässä tuli olla pitäjänkoulu sekä koulumestari. Samana vuonna Viipurin kuvernernentin kanslia antoi käskyn, jonka mukaan koulumestarin piti saada palkakseen joka talosta 2 kappaletta ruista. Torpparit maksoivat 4 ja läksiäimet 2 kopekkaa perheeltä. Kouluhuoneen lämmittämistä varten oli jokaiselta lapselta tuotava kuorma halkoja. Konsistorin taholta valvottiin lukutaidon hallitsemista muun muassa siten, että kiellettiin päästävästä avioliittoon niitä, jotka eivät taitaneet Lutherin vähää katekismusta. Aviokuulutuksen ottajista sanottiinkin tämän takia, että he »menivät lukemaan».¹³

Vuonna 1740 mainitaan Raudun Maanselällä koulumestari Hemik, Skuleman Hindrich. Tämä manttaaliluettelon lyhyt toteamus osoittaa, että lukutaidon opettamisesta tuolloinkin pidettiin huolta. Kun sukunimeä ei ole merkitty, on vaikea todeta tarkkaan koulumestarin henkilöllisyyttä, mutta aivan mahdotonta ei ole, että hän on jo 1690-luvulla pitäjän koulumestarina toiminut Henrik Ulvik. Jos näin on, ei opetustoimessa ole sodan takia tapahtunut kovin pitkäaikaista keskeytystä. Ei ole tietoa siitä, miten lukutai-

don opettamisesta on vuosisadan puolivälissä huolehdittu, mutta todennäköisesti ainakin vuosisadan lopulla on asia hoidettu voimassa olevien määräysten mukaisesti. Vuonna 1818 oli pitäjän koulumestarina Pietari Ravakka.¹⁴

Kun Porvoon piispa Magnus Jakob Alopacus keisarin käskystä toimitti Vanhan Suomen seurakuntien tarkastuksen vuosien 1811 ja 1812 vaihteessa, kuulusteli hän sekä vanhojen että nuorten lukutaitoa. Yleensä osasivat kuulustellut lukea, joissakin seurakunnissa jopa hyvin ja erittäinkin hyvin. Tällaisiin tuloksiin ei oltu päästy ilman pitkäaikaista ja uutteraa opetustyötä. Koulumestareista, joita oli kaikkialla ollut toimessa jo pitkään, hän antoi niin ikään myönteisen arvostelun. Melkein poikkeuksetta he olivat raittiita ja siivoja ihmisiä. Seurakuntalaiset käyttivät yleensä ahkerasti armonvälikappaleita ja käyttäytyivät kunnollisesti yhteisissä tilaisuuksissa. Tavoissa ei piispa havainnut moittimista. Raudussa ei myöskään ollut pitkiin aikoihin sattunut mainittavia rikkomuksia. Raudun kirkkoherra Jakob Åkerstedt kuului niihin pappeihin, joita piispa piti ahkerina ja taitavina seurakunnan esipaimenina.¹⁵

Raudun papit näyttävät 1700-luvun puolellakin pitäneen huolta tehtävistään. Ajan tavan mukaan tartuttiin epäkohtiin usein lain voimalla, missä rikkomuksia tai laiminlyöntejä oli tapahtunut. Kirkkoherrat valvoivat tarkasti ripillä ja Herran ehtoollisella käyntiä sekä seurakuntalaisten kristinopintaitoa. Uppiniskaisimmat haastettiin käräjille. Niinpä syyskäräjillä 1759 tuomittiin itselliselle Tuomas Paakkiselle, joka ilman passia oli ollut 11 vuotta Toksovassa eikä koko sinä aikana ollut käynyt ripillä, 4 paria raippoja kummastakin syystä eli yhteensä 8 paria raippoja. Itsellinen Pietari Kaukonen sai niin ikään 4 paria, kun ei kolmeen vuoteen ollut käynyt Herran ehtoollisella, vaikka häntä oli siihen kehotettu. Kaksinkertaisen rangaistuksen uhalla hänet velvoitettiin menemään ripille. Talolliset Tahvo Loponen Liippualta ja Samuli Pekkanen Kopolasta oli heikon kristinopintaidon takia haastettu oikeuteen, mutta he eivät olleet kuitenkaan saapuneet. Heitä sakotettiin luvattomasta poissaolosta kahdella talarilla. Seuraavilla talvikäräjillä oli käsiteltävänä niin ikään samanlaisia juttuja. Silloin tuomittiin talolliselle Yrjö Komille Leinikylästä 8 paria raippoja sekä Antti Vaskelaiselle ja Tahvo Peisarin 30-vuotiaalle tyttäreille Annalle 4 paria raippoja uppiniskaisuudesta ja puutteellisesta kristinopintaidosta. Heitä oli jo aikaisemmin varotettu ja tuomittu jalkapuuhunkin, mutta kaikesta tästä ei ollut ollut mitään tulosta. Nyt oikeus velvoitti heidät vielä lisäksi kaksinkertaisen rangaistuksen uhalla käymään ehtoollisella ja opettelemaan kristinopin.¹⁶

Itsellinen Pietari Paakkinen Vehmaisista oli kirkkoneuvoston päätöksellä tuomittu yhdeksi sunnuntaiksi jalkapuuhun, kun hän ei pitkään aikaan ollut käynyt ripillä. Rangaistusta kärsiessään hän oli kesken saarnaa solvannut

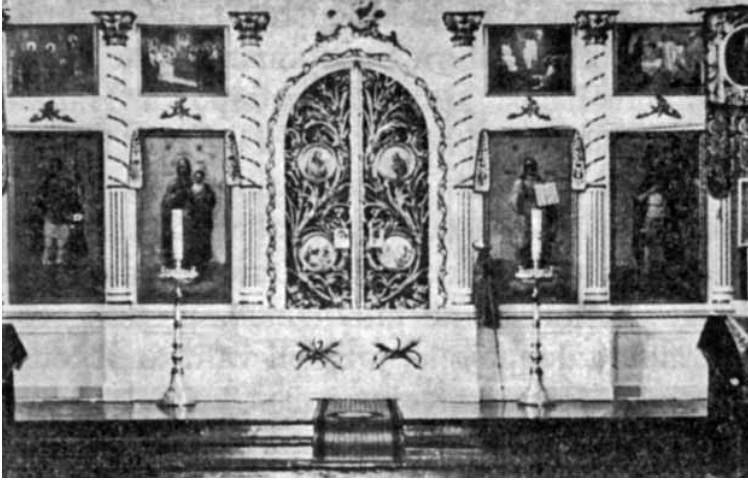
karkeasti seurakunnan kappalaista Karl Molanderia. Hänelle tuomittiin 4 paria raippoja sapatin rikkomisesta sekä 1 pari tottelemattomuudesta esimiestä kohtaan.¹⁷

Seurakunnan kristinopintaitoa on voitu valvoa vain säännöllisillä lukukin-kereillä, joten niiden pitäminen on seurakunnassa vakiintunut nähtävästi jo 1700-luvun puolivälin jälkeen. Seurakuntalaisten elämäntapoja seurattiin muutenkin. Vuonna 1763 kirkkoherra Strandman pyysi kihlakunnanoikeudes-sa, että oikeus velvoittaisi Matti Samulinpoika Hännikäisen Potkelasta mak-samaan kirkolle konsistorin määräämän 1 hopeatararin sakon, kun tämä oli luvatta eronnut kihlatusta morsiamestaan Sofia Korpelaisesta. Hännikäinen sai maksaa mainitun sakon. Strandman näyttää olleen tarmokas ja ripeäottei-nen kirkkoherra. Luonteeltaan hän lienee ollut kiivas, sillä häntä syytettiin kerran muun muassa siitä, että hän oli antanut korvapuustin eräälle talonpo-jalle, joka oli valittanut, että kirkkoherran hevonen oli tehnyt pahojaan välittäjän ruispellolla.

Tapojen vakaantuessa ei enää myöhemmin tarvinnut lain voimalla puuttua seurakuntalaisten elämään. Vaikka luonnollisesti aina oli poikkeuksellisia yksilöitä, tunnustettiin seurakunnan opetus- ja kasvatustyön merkitys ja suoranainen välttämättömyys. Rautulaiset tunsivat seurakunnan omakseen. Se ilmeni elävästi muun muassa ahkerana kirkossa käyntinä. Sen sijaan ei monin paikoin muualla maassa voimakaina esiintyneet herätysliikkeet saa-neet sanottavaa jalansijaa Raudussa.

PALKEALAN KREIKKALAISKATOLINEN SEURAKUNTA

Kreikkalaiskatoliseen uskontokuntaan lukeutuvien rautulaisten seurakunta-elämästä sekä sielunhoidosta on isonvihan jälkeiseltäkin ajalta vain niukasti tietoja. Omaa pappia ei tätä väestönsaa varten ollut. 1800-luvun alkupuolel-la kreikanuskoiset kuuluivat Inkerin puolella sijainneeseen Vuoleen (Matok-sin) seurakuntaan. Tämä järjestelmä on nähtävästi ollut voimassa jo 1700-luvun alkupuolelta lähtien. Kreikkalaiskatolinen eli ortodoksinen väestö asui pääasiassa Palkealan, Sirkiänsaaren, Keripadan, Vakkilan, Sunikkalan ja Riikolan kylissä. Yksityisiä perhekuntia asui hajallaan joissakin muissakin kylissä. Kun oma Palkealan kreikkalaiskatolinen seurakunta 1865 oli perus-tettu Rautuun, liitettiin siihen myös Sakkolassa, Vuokselassa ja Metsäpirtissä asuvat ortodoksit. 1800-luvun alussa Raudussa oli noin 700 kreikkalaiskato-

*Palkealan kirkon
ikonostaasi*

lista. Satakunta vuotta myöhemmin, 1.1.1946, heitä oli 880 henkeä. Seurakunnan kokonaisväkiluku kohosi vuonna 1946 1349 henkeen.

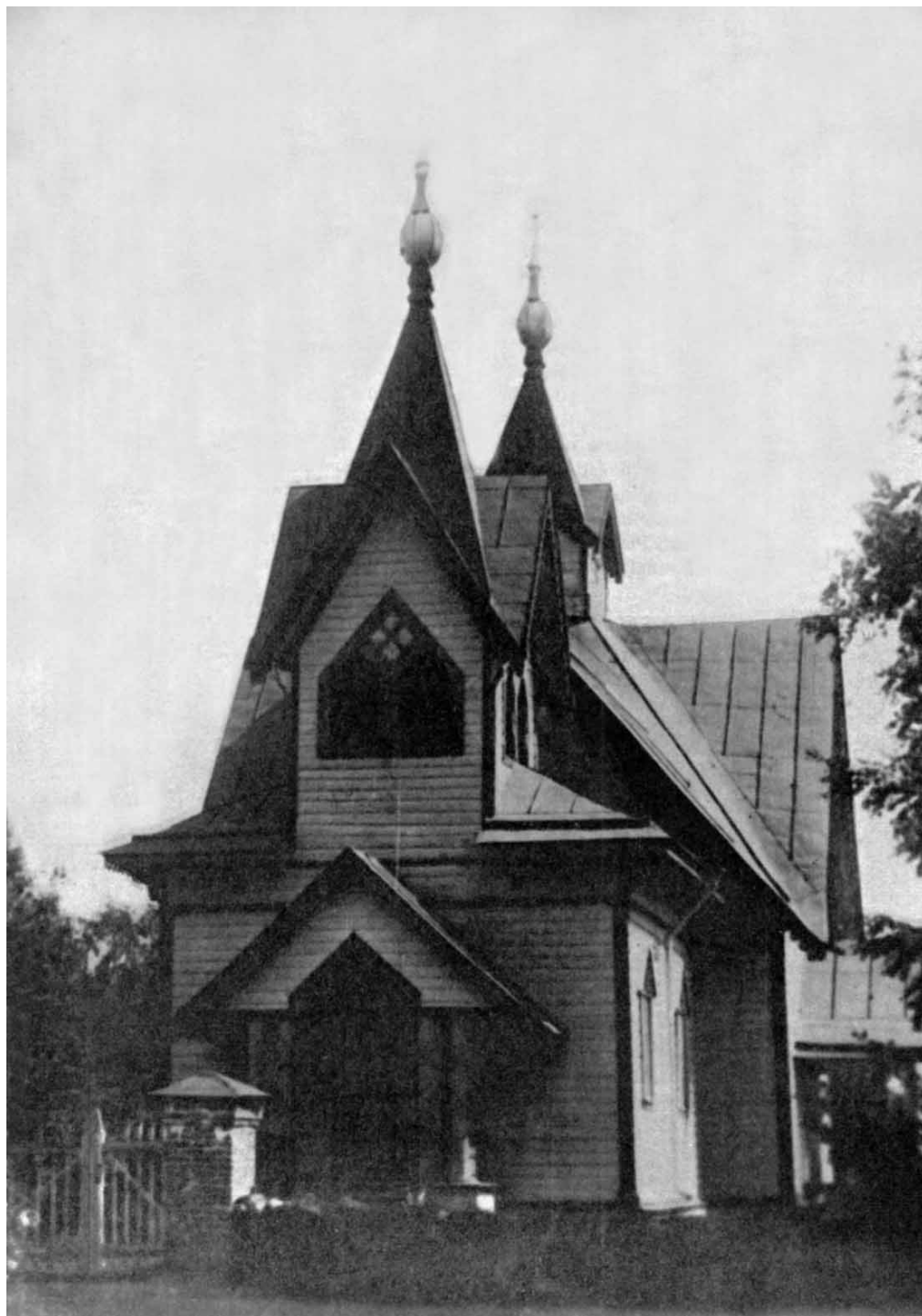
Palkealan kreikkalaiskatolinen kirkko valmistui vuonna 1865. Metropoliitta Isidor vihki sen lokakuun 3. päivänä mainittuna vuonna. Se oli omistettu apostoli Andreakselle ja Maria Magdaleenalle. Kirkko oli rakennettu puusta ristinmuotoon. Piirustukset oli tehnyt taiteilija Karpov ja rahat sen rakentamiseen oli lahjoittanut pietarilainen kauppias Rusanov. Kirkko ei ollut kovin suuri, mutta se tyydytti hyvin pienen seurakunnan tarpeet. Kirkko sijaitsi Palkealan kylässä noin 12 kilometrin päässä Raudun asemalta.

Palkealassa oli jo aikaisemmin ollut rukoushuone talon numero 5 maalla. Se oli ollut Lyykian Myrran piispan pyhän Nikolauksen muistolle omistettu. Rukoushuone purettiin rappeutuneena vuonna 1892. Sen paikalle rukoushuonetta ympäröineen kiviaidan sisäpuolelle pystytettiin 1939 muistolaatta.

Vakkilan kylässä oli myös pieni, 7 x 7 neliömetrin suuruinen, profeetta Eliaalle omistettu rukoushuone. Rukoushuonetta on pidetty Lisitzinien kauppiassuvun rakennuttamana. Sinne on haudattu kolme suvun jäsentä. Kauppias Ivan Lisitzin oli Vehmaisten hovin vuokraaja ja hänen poikansa osti Potkelan hovin, kuten aikaisemmin on mainittu.

Seurakunnalla oli lisäksi seurakuntatalo, jossa oli vain kaksi huonetta. Talossa pidettiin kristinoppikoulua ja seurakunnan juhlia. Siinä asui kirkkovahti eli suntio. Seurakunnan papilla oli kuusi huonetta käsittävä pappila asuntona ja lukkarilla kolmen huoneen virka-asunto.

Noin parin sadan metrin päässä kirkosta virkatalon maiden jatkeena oli seurakunnan hautausmaa, joka oli alkuaan hehtaarin laajuinen. Vuonna 1927

Palkealan kreikkalaiskatolinen kirkko.

Palkealan pappila.

ostettiin uusi 0,75 hehtaarin suuruinen maapalsta Muukon tilasta Riikolan kylästä hautausmaan lisäalueeksi. Uusi hautausmaa vihittiin tarkoitukseensa 24.9.1933.

Mainittakoon, että Palkealan hautausmaalla oli saanut viimeisen leposijansa maamme kuuluisin runonlaulaja, kaikkien aikojen tunnetuin kansanrunojen muistinvarassa säilyttäjä, Larin Paraske. Etelä-Karjalan Nuorisoseuran toimesta pystytettiin haudalle muistomerkki, jonka etupuolelle on hakattu Parasken kasvoja esittävä reliefi. Muotokuvan alle on hakattu teksti: Runonlaulaja Larin Paraske 1833–1904.

Tuulet toivat runovirret,
ahavaiset antelivat,
meren aaltoset ajoivat,
meren tyrskyt työntelivät.

Hautamuistomerkki paljastettiin elokuun 6. päivänä 1911.

Palkealan seurakunnan pappeina ovat toimineet Gauril Sotikov 1865, Johannes Petterinpoika Sotikov 1865–69, Mikael Andreinpoika Diakonov

1869–74, Petr Matinpoika Anninskij 1874–87, Nikolai Dimitrinpoika Alvianskij 1887–90, Mikael Iltonov 1890, Nikolai Timonpoika Solovjev 1890–93, Mikael Vasilinpoika Okulov 1893–1903, Nikolai Voronov 1903–04, Nikolai Ortamo 1904–22, pappismunkki Mitrofan 1913, Sergei Okulov 1921, Simo Okulov 1921 ja pappismunkki Iisakki. Pisimpään toimi seurakunnan esimiehenä pastori Paavo Rajamo. Hän tuli seurakunnan palvelukseen 1.8.1992 ja hoiti seurakuntaa sen lakkauttamiseen eli 31.12.1949 asti.

Seurakunta toimi hyvin virkeästi. Jumalanpalvelusten lisäksi pidettiin hartaustilaisuuksia eri puolilla seurakuntaa. Jumalanpalveluksessa otettiin käyttöön seurakunnan yhteinen veisuu vuonna 1929. Samana vuonna perustettiin 12-jäseninen kirkkokuoro. Kylänlukuset pidettiin talvisin tammi-helmikuussa. Niissä tarkistettiin sisäluvun ja kristinopin taidon lisäksi myös seurakuntalaisten kirjoitustaito. Kristinoppi- eli rippikoulua pidettiin syksyisin työille ja kevättalvisin pojille. Kiertokoulua pidettiin vuoteen 1925, jolloin kansakouluihin perustetut alakoulut tekivät sen tarpeettomaksi. Pyhäkoulutoiminta aloitettiin 1926. Kouluja oli kymmenkunta. Marianseura perustettiin 1928 ja ompeluseura 1930. Ompeluseura sai arkkipiispan erityisen kiitoksen uutterasta toiminnastaan 1938.

Arkkipiispa Herman kävi seurakunnassa vierailu- ja tarkastusmatkoilla 14.-16.5.1926, 7.-10.8.1931 ja 23.-25.10.1936. Piirivalvojan tarkastuksia pidettiin joka vuosi.

Kun seurakunnan hoito talvisodan jälkeen oli järjestettävä poikkeuksellisia oloja vastaavaksi, määrättiin 29.11.1941 kreikkalaiskatolisista siirtokunnista annetulla asetuksella, että tehtävää varten oli asetettava seurakunnan hoitokunta. Tässä hoitokunnassa toimi asetuksen mukaisesti puheenjohtajana seurakunnan esimies pastori Rajamo sekä varsinaisina jäseninä maanviljelijä Antti Ontronen Riikolasta, maanviljelijä Nikolai Rannansuu Mäkrältä ja liikemies Aleksander Vaskelainen Keripadasta sekä varajäsenenä Nikolai Palvimo, Johannes Rp. Podushkin ja Nikolai Jokivarsi.

Kreikanuskoiset asukkaat maksoivat maaomistuksen perusteella suoritettavat papinmaksunsa luterilaisille papeille aina Ruotsin vallan ajoilta lähtien. Kun Vanhan Suomen muuhun Suomeen yhdistämisen johdosta myöskin kirkollisissa asioissa suoritettiin uudistuksia, määrättiin tammikuun 24. päivänä 1824 annetulla asetuksella, että sekauskoisissa seurakunnissa oli maanomistajan suoritettava tilastaan menevät papinmaksut oman uskontokuntansa papille. Samalla määrättiin muun muassa, että kreikanuskoisten maaseurakuntien pappien tuli paitsi laillista tietä tehtävään pitäjäsopimusten tuottamia saatavia saada kirkon lähellä sopiva maapalsta virka-asuntoaan varten.¹⁸